

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

VELESZÉSBÉ

VI. ÉVFOLYAM
57

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőny cím: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 MÁRCIUS HÓ 8
VASÁRNAP

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Az orosz-japán szerződés

Rövid pár szavas távirat jelenti Tokióból, hogy az orosz-japán szerződést a japán képviselőház ratifikálta. Ugyanakkor jön a hír Moszkvából, hogy a szovjetek tanácsa is szankcionálta a szerződés eredeti szövegét. Látszólag igazán nincs nagy dologról szó. Megegyeztek Sachalin szigete fölött. Japán bizonyos petróleumterületeket kapott. A szovjet-hatalom elismeri a cári Oroszország és Japán között már régen létrejött portsmouth-i békét. Es más hasonló dolgok, melyek első pillanatban nem látszanak túlságosan jelentősnek. Mégis a szerződés ratifikálásának híre különös idegesség fogta el az angolszász népek diplomáciáját s egyik nagy amerikai újság már arról is tud, hogy Anglia londoni követe formális ajánlatot tett Franciaországnak egy német-angol-francia szövetség megkötésére, amelybe belevonnák az általuk közrefogott Belgiumot és Hollandiát is. Az amerikai lap híradása bizonyosan téves, vagy legalább is időelőtti. De, hogy egy ilyen hírt a valószínűségnek bármilyen kis látszatával is közölni lehet már, az mutatja, hogy egy veszedelmesnek látszó fenyegetés előtt milyen hatalmas változások elfogadására is készen állanak az eddig még minden ilyesmi számára hozzáférhetetlennek látszó hatalmak.

De miről is van szó? Londonban, ahol a napokban különös érdeklődéssel olvasták a tokiói képviselőház külföldi vitájáról szóló kablogrammokat, hiába nem szoktak idegeskedni. Ezek a sürgönyök arról szóltak, hogy a japán képviselőház szónokai egy szövetséget kívántak Szovjet-Oroszország, Japán és Kína között azzal a céllal, hogy a három hatalom közös érdekeinek védelmére egy védő-háromszöget alapítsanak meg az angolszász faj ázsiai befolyása ellen. A védő-háromszög koncepció, Londonban tisztán látják, semmi egyéb, mint az amerikai Monroe-doktrína Ázsiára és az angolszászok ellen alkalmazva. De szó esett a külügyi vita folyamán arról is, hogy ehhez a szövetséghez, később Moszkva meghívására, Németország is csatlakozhatik. Ugyanakkor Japán legtekintélyesebb külpolitikai folyóirata, a Tagire-Kate-Kura az orosz-japán szerződés elmélyítését kívánja, mint bevezető lépést az elkerülhetetlen háborúhoz. Hogy ez a háború ki ellen irányulna, aziránt sem táplálnak kétséget Londonban, ahol igen jól tudják, hogy Japán nincs megelégedve a háboruban győztes hatalmak által inaugurált új renddel.

Az elégtelenség első kirobbanása 1921-re tehető, amikor Anglia a majdnem husz év óta tartó angol-japán szövetséget felmondta, hogy ezen az áron közeledhessék az Egyesült-Államokhoz. Az angol politika igyekezett mindig az Egyesült-Államokkal szoros kontaktust tartani. A háború óta, az Egyesült-Államok folyton növekvő jelentősége miatt, ez a tendencia még erősebben nyilvánul meg és pár év előtt a hosszan tartó angol-japán szövetség felmondásához vezetett. Az Egyesült-Államok brutális rendszabályai és szélsőséges kilengései a bevándorolt sárgákkal szemben folyton éreztették azt a politikai atmoszférát, mely most a japán-orosz szerződés megkötésével az új irányzat első nagy politikai tetteire szánta el magát. Ez az új irányzat az Európával szembeálló, xenofob Ázsia megszerzését, tervezi Oroszország és Kína társaságában, melyhez később Európa elégtelleteinek támogatását is reméli. Sidehára Japán külügyminiszter pár nap előtti

külpolitikai expozéjában meg sem említette az eddig még minden esetben a legmelegebb udvariass jelzők kíséretében emlegetett Anglia nevét. Ellenben Japán külpolitikai főcéljait a kínai érdekeket jelölte meg olyan hangon, mintha ezzel egy új ázsiai Monroe-doktrínát jelentene be.

Japánnak ötvenhat millió lakója van és évente körülbelül hatszázezer emberrel gyarapodik. A japáni szigetek ezt a folyton növekedő tömeget hosszú ideig eltartani nem képesek. A szigetországnak tehát föltétlenül emigrációs területekre van szüksége. De Kína tulszult. Amerika drákói rendszabályokkal védi a határát. A fehér népek gyarmatai pedig és elsősorban az Angliáé, ridegen elzárkóznak előle. Ja-

pán tehát egy angolszász ellenes páncsiai politikát akar inaugurrálni, melynek Anglia ellen alkalmazandó legerősebb fegyverét Európa kibékíthetetlennek látszó szakadozottsága képezi. Tokióban azt hiszik, hogy ez olyan biztos talaj, amelyre nyugodtan lehet építeni éppen úgy, mint ahogy Moszkva is tudja, hogy Japán elégtelenségét az angolszászokkal szemben a legerősebb támadófegyverül használhatja ki az Európa-Ázsia földrész egész területén folytatott gigantikus politikai sakkjátszmájában. A népbiztosok szócsöve, a moszkvai Izvesztija, már hónapok óta jelzi egy orosz-német-kínai-japán szövetség valószínűségét, amely szerinte egyértelmű volna a brit hatalom megsemmisülésével.

Dr. Oklopdzsia az új főkapitány

Nagy meglepetést keltett a főkapitány kinevezése

Szliepcsevic Milán főispán két napal ezelőtt Beogradban tartózkodott és ez alkalommal fontos tanácskozásokat folytatott a belügyminiszterium B.B.B. osztályában a főkapitányi állás betöltése ügyében. A tárgyalások során teljes megállapodás jött létre a főkapitány személyét illetően, ezt azonban a legnagyobb titokban tartották. Csak ma este érkezett meg annak a híre, hogy

Novisad város főkapitányává dr. Oklopdzsia a belügyminiszterium B.B.B. osztályának titkárát nevezték ki.

Dr. Oklopdzsia likai származású és Pribicevicis párti, a belügyminiszterium B.B.B. osztályában az államvédelmi

osztály ügyeit intézte. Dr. Oklopdzsia kinevezése nagy feltűnést keltett a novisadi radikális pártban, amely Damjanovic Szevan járásbíró akarta erre a helyre.

Dr. Oklopdzsia rövid időn belül, talán már a jövő héten elfoglalja a főkapitányi hivatalt.

A novisadi radikális párt vezetősége úgy tudja, hogy dr. Oklopdzsia kinevezése Szliepcsevic Milán főispán egyenes kívánságára történt. A párt tagjai nagyon elégedetlenek emiatt, mert szerintük a főispánnak a párt határozatahoz kellett volna tartania magát, amikor a főkapitányi állás betöltése ügyében tárgyalta a belügyminiszteriumban.

Az ellenzék kivonult az első ülésről

A nemzetgyűlés megnyitása

Beograd. A nemzetgyűlés tegnapi megnyitása iránt óriási érdeklődés mutatkozott nemcsak a képviselők, hanem a nagyközönség körében is. Dél előtt nyolc órakor ezren és ezren tolongtak a parlament épülete előtt, hogy bejuthassanak, de csak azokat bocsájították be, akik valamilyen protekción utján jegyet kaptak a karzatra.

A képviselők közül elsők a horvátok mentek be a parlamentbe Zsánics és Baszaricsek vezetésével, utánuk a demokraták jöttek, majd a jobboldali ajtókon a radikálisok és független demokraták léptek be, kilenc óra után pedig a szlovén néppárt, muzulmánok, agrárpárt és a németek jöttek a nagyterembe. Az ülés előtt a képviselők csoportokba verődve tárgyaltak, 9 óra 15 perckor megszólaltak a csengők jelezve az ülés kezdetét.

Az ülésen elsők Agatonovic Radován szólalt fel és azt ajánlotta, hogy korelnökiül a 73 éves Lázics Árszát (demokratá) válasszák meg. A parlament éljenzéssel fogadta az indítványt. Lázics Ársza megköszönte a bizalmat, amellyel megtisztelték és felszólította az összes képviselőket, hogy adják át meghatalmazó okirataikat. Kobaszica jegyző sorban felolvasta a képviselők nevét, akik bemutatják mandátumaikat, ami azonban nem ment egészen simán. A letartóztatott rádicsék mandátumait Trumbics mutatta be.

A parlament legnagyobb szögyene, hangzott a baloldalon.

Önöknek is ott a helyük, választottak erre a radikálisok.

Zsánics nevének olvasásakor nagy botrány tört ki, amit csak nehezen ült el. Itt a felhatalmazás, átadom ennek a parlamentnek, amely csak a csendőröknek köszönheti létét, — mondta Zsánics — Csendőr parlament,

— hangzott erre korusban a baloldalon.

Végül mégis helyreállott a rend és amikor minden képviselő áladta mandátumát, megállapította a jegyző, hogy Sumenkovic Ilija, Marinkovic Voja, Bacsinics Rude, dr. Kezman Lujó, Hussein Agics, Rafaj Franjo, Lukinics Edo, Vuletics Milán és Dosen Mirko nem adták át megbízó leveleiket.

Lázics Ársza korelnök bejelentette a háznak, hogy Macsek Vlatko, Predavec Josif, Krnyevics dr., Kosutics Szevan és Kosutics August nem jelenhettek meg a parlamentben, mert a rendőrség még mindig fogva tartja őket immunitásuk legdurvább megsértésével. — Nem igaz, hangzik a radikálisok oldaláról.

A korelnök bezárja az ülést

Lázics Ársza erre a következő kijelentést tette:

„Uram, ebből a tényből megállapítható, hogy a rendőrség megakadályozta a megválasztott nemzetgyűlési képviselőket kötelességeik gyakorlásában és ezzel megsértették az alkotmány 88. továbbá a házszabályok 1. és 108. szakaszát. Felszólítom tehát a királyi kormányt, tegye lehetővé ezeknek az uraknak, hogy a parlamentben megjelenhessenek, addigra pedig elnapolom az ülést és a legközelebbi ülésre írásban fogom meghívni a képviselő urakat.”

Az ellenzék nagy tevésséggel, a kormány pedig tiltakozással fogadta Lázics szavait, aki beszéde befejeztével követve az egész ellenzéköt elhagyta az üléstermet.

Az ülés berekesztése után értesítették Lázics Ársza korelnököt, hogy Ófelsége délután 5 órakor kihallgatáson fogadja.

Ellenzék nélkül.

Lázics Ársza korelnök és az ellen-

zék kivonulása után a kormány tagja rögtönzött minisztertanácsot tartott amelyen elhatározták, hogy folytatni fogják az ülést és megválasztják a nemzetgyűlés ideiglenes elnökét.

A kormánypártok és német párt bevonultak ismét a terembe, ahol Szimonovic Milán szólalt fel és ajánlotta, hogy válasszák meg Szubotics Nikolt ideiglenes elnökül. A választáson 167 szavazólapot adtak le, ezek közül 161 szavazott Szuboticsra, a 6 német képviselő pedig üres lappal szavazott.

Szubotics elfoglalta az elnöki széket és bejelentette, hogy a nemzetgyűlés legközelebbi ülését vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg és megválasztja az igazoló bizottságot. Ezzel a nemzetgyűlés első ülése véget ért.

A nemzeti megegyezés blokkja tegnap délután 4 órakor ülést tartott, hogy résztvegyen-e a parlament ülésein vagy távol marad az ülésektől? Határozatot nem hoztak, hanem úgy döntöttek, hogy ebben a kérdésben az egyes pártok határozzanak.

Az ellenzéki képviselőket nagyon felháborította az, hogy rádicsékat nem engedték szabadon és ezért a passzívítás mellett vannak. A kormány elhatározta, hogy akkor is megtartja a parlament üléseit, ha az ellenzék azon nem vesz részt.

Az igazoló bizottságot ma délelőtt 10 órakor választják meg. A bizottság elnöke valószínűleg Srskics Milán lesz, aki ezért le is mondott tőrcájáról.

Közegészség kiállítás Novisadon

Ma avatják fel a közegészségi palotát.

A Vajdaság közegészsége érdekében kifejtett eredményes munkát igazolja az a kiállítás, amely ma nyílik meg a közegészségi felügyelőség palotájában. Az eredmény elsősorban dr. Stampar közegészségügyi miniszteri osztályfőnök és dr. Markovic Lázár egészségügyi felügyelő érdeme, akik a modern higiénének megfelelően azt tűzték ki célul, hogy a betegségeket lehetőleg meg kell előzni, ha azonban valamit nem lehet megelőzni azt gyógyítani kell.

Az egészségügyi kiállítás szemlélteti az egészségügyi felügyelőség minden munkáját. Felvilágosító munkát végeztek a nép körében, mert csak így lehet megkezdni a harcot a betegségek ellen. A Vajdaság majd minden helységében megtartott előadások száma 1120 októbertől ez év február végéig 2382 volt.

A felvilágosítás mellett gyógyított is a közegészségi felügyelőség. E célból számos beteg gondozott és ambuláns létesítettek, különösen nagy jelentőséggel bír a sombori új kórház amely az első poliklinikai rendszerű kórház a Vajdaság területén. A népegészség céljait szolgálja a Tovarisevon, Sajkás Szent Ivánon és Kumánban felállítandó ingyenes népfürdő is.

Az egészségügyi kiállítás szemléltető képekben és figurákban mutatja be a különböző ragályos betegségek, venerikus bajok, tüdővész és alkoholizmus leküzdése érdekében kifejtett munkát, továbbá az anya és csecsemő védelmet. A kiállítás utóbbi része tanulságos módon oktatja az anyákat arra, hogyan neveljék és táplálják egészségesen csecsemőiket.

Nagyon értékes a kiállításnak az a része, amely a malária elleni küzdelmet ismerteti. A kiállítás anyagát dr. Gyurkovszki állította össze.

A kiállítást az egészségügyi palota mai megnyitása alkalmával fogják megnyitni, Miletics Szilvko dr. közegészségügyi miniszter jelenlétében.

Két öngyilkosság Sztaramoravicán

Aki három revolvergolyót röpít a fejébe

Sztaramoravicai tudósítónk jelenti: Nemes Sándor 65 éves sztaramoravicai jómódú gazdálkodó március hó 4-én házában padlásán felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Miután az öngyilkosság kétségtelen megállapítást nyert, a boncolást mellőzték. A község általános részvéte mellett pénteken temették el.

Az elmúlt csütörtökön egy másik vagyonos moravicai gazda, Jósvai Sándor szintén önkézével vetett véget életének. Jósvai forgópisztolyából egymásután három golyót röpített az agyába, s még ekkor is élt. A rögtön orvosi segély azonban nem menthette meg az életnek a szerencsétlent, aki többórnyi kínos szenvedés után kilehelte lelkét. Jósvai hozzátartozói mind elhaláloztak, így valószínű, hogy végzetes tettét elhagyottságában követte el. Szombaton temették.

Megjelentek Tisza István ismeretlen levelei

Tisza „ezredes” el akarja csapni Hőtzendorfi Konrádot — A magyar miniszterelnök ellenezte a Szerbiával való háborút — Miért volt ellensége Tisza István az osztráklengyel anxios terveknek

(Budapest.) A Magyar Tudományos Akadémia közzé tette gróf Tisza István levelezésének első kötetét. A levelezés a miniszterelnök 1914 decemberéig tartó anyagát foglalja össze és történelmi nézőpontból fölülte érdekes.

Egy sereg magánjellegű levél mellett több világháborús és eddig ismeretlen okmány került napirendre. Ebből kivüláglik, hogy gróf Tisza István nem volt elragadtatva a Szerbiához intézett hadüzenettől.

Egy memorandumban, amelyet 1914 június 14-én terjesztett Ferencz József császárhoz, intette az uralkodót az elhamarkodott lépéstől és nem csinált titkot abból, hogy nem tartja elérkezettnek az időt, hogy háborút provokáljanak Szerbiában. Mielőtt a külügyminisztérium akciót kezdene, fontos dolgnak tekintti Romániának a központi hatalmakhoz való csatlakozása biztosítását.

Számos más levél között érdekesek Buriánhoz írott levelei, amelyekben Lengyelországnak Ausztriához való csatlakozása kérdésével foglalkozik. Tisza e tervet nagyon veszélyesnek tartja, mert ez esetben Ausztria lakossága 40 millió főre nőne, ellenben Magyarországnak csak 23 millió lakója volna. A kétszer akkora Ausztria főfőlné a kis és győze Magyarországot.

Különösen érdekes Tiszának december elején írott levele, amelyből kitűnik, hogy Tisza, Konrádnak hadvezetését elhibáztatva tartja és indítványozza feloldását. Tisza kívánságai azonban nem találtak meghallgatásra és csupán 1917-ben cserélték fel a vezérkari főnököket.

Tisza különben már 1914 nyarán ajánlotta az uralkodónak, hogy változtassanak Szerbiában taktikát. Fronttámadások történnek — írja — megérősített állások ellen és tüzéség előkészítése nélkül. E támadások halálmegevetéssel történtek, de hallatlan emberáldozatot követeltek.

Majd elmondja Tisza István, hogy egyes helyeken mit kellett volna tenni és végül memorandumát következőképp fejezi be:

— Mindez komoly veszedelmet eredményezett a déli harctéren. Sürgősen szükségesnek látom, hogy Felsőged a mi legderekabb hadvezéreink közül egy másikat nevezzen ki a déli haderők parancsnokává.

Tisza István stratégiai természetű levelezései, amelyeket igen sok politikai kulisszatitok egészít ki, nagy felűntést keltek a magyar könyvpiacra.

Egy külön bejárati szoba

a város közepén egy vagy két ur részére március 15-ére kiadó. Bővebbet Fuchs műszaki vállalat, Örmány utca 3.

Klicin Mita a radikálispart polgármester-jelöltje

Husztagu küldöttség utazott Beogradba Klicin Mita kinevezése érdekében

A novisadi radikálispart pénteken este 9 órakor ülést tartott a Temerinuti „Három korona” vendéglőben lévő klubhelyiségben, hogy állást foglaljon az ujonnan kinevezendő polgármester személye kérdésében. Az ülésen Popovics Dáka építész mérnök elnököl. Több felszólalás után az ülés úgy határozott, hogy a kérdés felett titkos szavazással dönt. A szavazás a legnagyobb rendben, minden zavaró incidens nélkül folyt le. Az eredmény kihirdetése után megállapították, hogy

az ülés negyvenöt szavazattal Klicin Mita ny. államtitkár jelöltje Novisad polgármesterének.

A második jelölt, Glisa Mirkovics csupán husz szavazatot kapott. Több jelölt neve egyáltalán szóba sem került. A határozat kihirdetése után az ülés berekesztették majd Popovics mérnök vezetése mellett egy husztagu küldöttség kereste fel Klicin Mitát, a radikálispart többsége őt kívánja Novisad város polgármesteri székébe ültetni. Ugyanez a küldöttség ma, szombaton Beogradba utazott, hogy a kormány-nál és a belügyminiszternél intervenáljon Klicin Mita polgármester-jelölt érdekében.

Klicin Mita a vajdasági szerb politikusok egyik legmarkánsabb egyénisége, aki már évtizedekkel ezelőtt a szerb nemzeti törekvések egyik exponált képviselője volt, de mindenkor távol állott minden szélsőségtől. Hosszu időn keresztül szerkesztője volt a radi-

kálispart hivatalos lapjának, a „Zasztavá”-nak, s az 1918-as forradalmat követő időkben is jelentős közéleti tevékenységet fejtett ki. Mint államtitkár vonult nyugalomba, s mint a novisadi újságírói kar szeniorja, ma köztisztelőben álló elnöke a Jugoszláv Újságíró Szövetség novisadi szekciójának.

A határozattal kapcsolatosan nem érdektelen megemlíteni, hogy Klicin Mita eddig nem adta be pályázatát a polgármesteri állásra.

A Jugoszláv Újságíró Szövetség novisadi szekciójának tagjai ma délben üdvözölni fogják Klicin Mitát a radikálisok részéről ért kitüntetésé alkalmával.

Klicin Mita jelölésének az a legnagyobb jelentősége, hogy nem tagja a radikális partnak. Klicin Mita, aki a háboru előtti és a háboru alatt nemcsak a radikális partnak, hanem a magyarországi szerbségnek is egyik kimagasló vezéralakja volt, Protics Sztojannal együtt kivonult a radikális partból. Klicin Mita disszideálásának helyi okai is voltak, mert a novisadi radikális partban azok jutottak vezetőszerephez, akik azelőtt nem voltak Tomics Jása és Klicin Mita követői a radikális partban. Most, hogy a legutóbbi pártgyűlésen a vezetőségből kiesek ezek, a párt azzal akarta dokumentálni, hogy ismét azokon az utakon jár, amelyekben Klicin Mita járt, hogy őt jelölje polgármesterül.

Klicin Mita azonban — amint értesültünk — valószínűleg nem fogadja el a polgármesteri állást.

Vagyontalan munkások vagyonadója

A novisadi nyomdai munkásokat 1923-ra ötezer dinár jövedelem és vagyonadóval adóztatta meg a pénzügyigazgatóság
Általános nyomdászsztrájk készül

Az elmúlt héten a novisadi pénzügyigazgatóság adóterjesztéseket kézbesített ki a novisadi nyomdai munkásoknak. Az értesítésből az érdekeltek megdöbbenéssel állapították meg, hogy az elmúlt 1923-ik évre egyenkint közel ötezer (4788) dinár jövedelmi és vagyonadót kötelesek fizetni. A nyomdai munkásokat nem érte egészen váratlanul ez a horribilis adó, amennyiben illetékes helyen már hónapokkal ezelőtt kijelentették, hogy az adóösszeg körülbelül ekkora lesz. Ez évi február hó 17-én a nyomdások egyesületének több vezetőtagja dr. Szekulics Milán volt nemzetgyűlési képviselő vezetésével megjelentek a pénzügyigazgatóságon, ahol tiltakoztak az indokolatlanul magas és a nyomdai munkások minimális jövedelme mellett egyszerűen megfizethetetlen adóösszegek kivetése ellen. A pénzügyigazgató akkor kijelentette, hogy a nyomdai munkások an block felebbezését tudomásul veszi, a kivetéseket május hó 22-ig ad acta teszi, s akkor személyes tárgyalások útján fogja az adóösszegeket megállapítani. Tekintettel arra, hogy ezt az ígéretet is közvetlenül a választások előtt tették, betartását ugylászik nem tartották szükségesnek.

A novisadi nyomdások a pénzügyigazgatóság szerint heti száz dinár adót volnának kénytelenek fizetni, míg ezzel szemben a beogradi grafikai munkások heti tizenkét, a horvátországi és szlovéniai nyomdai munkások pedig csupán heti tíz dinár adót fizetnek. Kíváncsiak volnánk tudni, hogy a nyomdász-adóalanyok teherbíró képességét pontosan tisztesen meghaladó adóösszegeket milyen kivételes szempontokkal tudja igazolni a pénzügyigazgatóság, amely az elmúlt 1923-ik évre több adót vetett ki a nyomdásokra, mint amennyi akkor az egész évi jövedelmük volt.

Alkalmunk volt beszélgetni a novisadi nyomdász egyesület több vezetőtagjával, akik egyhangulag kijelentették, hogy abban az esetben, ha ezt a horribilis adóösszeget le nem írják, a novisadi nyomdai munkásság kénytelen volna az ilyen kelemetlenül kivételes és a nyomdai munkások egzisztenciáját veszélyeztető bánásmód ellen általános sztrájkot rendezni. Véleményünk szerint erre aligha kerülhet sor, miután bizonyosra kell vennünk, hogy ezeket a lehetetlenül magas adóösszegeket le fogják szállítani

Száz temerini család kivándorol Törökországba?

A kivándorlás, mint olyan, nem a háboru utáni idők speciális betegsége. Voltak honkeresők és hontalanok szép számmal már akkor is, amikor Európa népei egy békének nevezett állapot áporodott levegőjében éltek le napjait. A mai kivándorlás azonban más valami és nem is olyan körülmények között születik meg, mint valamikor, amikor jórésben az ügynöki raffineria robbantotta ki a „földtelenekből” az ugynevezett elkiseredettséget, amely azután az oceanon tuli nyomoruságba hajtotta a nyughatatlan vérűeket. A legújabb temerini kivándorlási láz nem érdektelen szimpomái és előzményei röviden ezek:

A negyedmillió
főnyeremény

Bernhard Nándor temerini vaskeres-

kedő, mint azt annakidején megírta a „Délbácska” az állami osztályorszájáték egyik huzásán kétszázötven ezer dinárt nyert. Az élelmes kereskedőember ugyanebben az időben megismerkedett két pesti ügynökkel, akik közül az egyik novisadi származású, s akinek a rokonai még ma is itt élnek. A tárgyaló felek között csakhamar részletes megállapodás jött létre arra vonatkozólag, hogy a külföldi viszonylatban sem jelentéktelen összeget miként lehetne a leggyümölcsözőbben elhelyezni.

Játékterem a Márványtenger egyik szigetén

A két budapesti ügynök, aki a legutóbbi időkben több ízben járt Konstantinápolyban, egy nem mindennapi tervet ismertettek meg a kereskedővel.

Csakhamar mindhárman utnak indulnak és a főnyereménytől számított egy hónapon belül már Konstantinápoly kávéházaiban szövi terveit a három ember, aki ebben a percben még semmi mást nem akar, mint amit a legtöbb ember: keresni. Pénzt természetesen és mennél többet. A terv csakhamar a megvalósulás stádiumába lép.

A Márványtenger Principo nevű szigetén, a volt török trónörökös palotáját bérlik ki és ott egy játékbankot alapítanak.

Ugyanebben az időben Bernhardt egy gazdag török nagybirtokossal ismerkedik meg, aki előadja, hogy haterzerholdas, parlagon heverő birtoka van, amelyet munkaerő hiányában nem tud megművelteni. Bernhardtnek ebben a pillanatban eszébe jutnak a temerini földnélküliek, akiknek — bármennyire szeretnék is — nincsen mit megművelniük... A török ur aztán elmeséli a haterzer holdas parlagot részleteiben is: Kétszáz hold rizsföld, ez művelés alatt áll. A hatalmas birtoktesten egy egy vaggon kapacitású malom áll, amelyet egy bővízü csatorna tart üzemben. A parcellázáshoz az állam is hozzájárult, sőt a telepéseket segíti is, annyira természetesen, amennyire az egy leszegényedett török államtól kitelik: Minden telepes két szekeret kap, egyebet semmit. Ezt is csak minden ötven hold után. A parcellák 20-25-50 holdasak.

A tárgyalások egyéb részletei ismeretlenek. Annyi tény, hogy Bernhardt levélileg érintkezésbe lépett azokkal, akik terveit szempontjából számításba jöhetnek. Temerinben egyelőre százféléképpen kommentálják az új kivándorlás lehetőségét, a szász család azonban már készen áll az új honfoglalásra.

Egyelőre azonban csak négy család vándorol ki, hogy a helyszínen győződjék meg arról, milyen az „új háza”. Ha a „próba-kivándorlás” sikerül, a többiek követik őket.

Hogy az anatóliai mesearszágból mennyi az igazság és mennyi belőle a valóság, azt kétségtelenül azok fogják eldönteni, akiknek pillantásai először fognak végigfutni az anatóliai rónán. A terv tetszetős, de emlékeznünk kell arra a kudarcba fult magyarországi vállalkozásra, amelynek élén — két évvel ezelőtt — Friedrich István volt magyar miniszterelnök állott. Ennek a honfoglalásnak minden stációját nyomor és öngyilkosságok jelezték. Bernhardt terveiről Temerin egyelőre nem tud mást, mint jót. A jövő-menő levelekben foglalt állításokat mégsem ajánlatos készpénznek venni mindaddig, amíg az előrsként kiküldöttek meg nem írják, hogy az anatóliai boldogság nem hasonlít az „ingyenföldhöz” — Brazíliában... Az érdekeltek mégis lázasan készülődnek és — fanatikusán hisznek. A sors utjai mindenesetre kiszámíthatatlanok és lehet, hogy Anatólia hegy-völgyel között ne sokára felépül Uj-Temerin, ahol az „Allah il Allah” hegyét mindennap fel fog hangzani a „Dicsértessék a Jézus Krisztus”...

Kihallgatások a királynál

Öfelsége tegnap délután 5 órakor Lázics Arsa koreinökök fogadta kihallgatáson, utána Pasics Nikola miniszterelnökök, este 7 órakor pedig Nincsics Momcsilo külügyminisztert.

Drótkerítés fonat

nagy választékban raktáron.
Ruszi Gyula, vaskereskedés
Novisad, Temerinska ulica 8.

Mérnökök és építészek részére alkalmas

Másoló (copier) rama

70×90 cm. nagyságban, vastag filis betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Ismeri-e már a SZIV UJSÁG-ot?

A SZIV UJSÁG

KATOLIKUS HITBUZGALMI HETILAP

III. ÉVFOLYAM

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

MINDEN MÁSODIK HÉTEN ADJA

A KISGAZDA

mellékletet, amely egyetlen gazdasági orgánus a Vajdaságban, amelynek gyakorlati és a gazdaság minden ágára kiterjedő cikkeket a Vajdaság legismertebb szakemberei írják.

Előfizetési ára:

egész évre 66 dinár, félévre 33 dinár, egyes szám ára 1 és fél din.

Aktuális eszmékről cikkeznek, vasárnapi sz. evangélium magyarázattal szociális kérdések a világegyház hírei, tárca, hetinaptár, gyermekrovat stb. foglalnak benne helyet.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

SUBOTICA

Harambašićeva ulica 5. szám.

Telefon szám 300.

Mutatványszámot bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal.

Minden jó katolikus olvassa és terjessze

A SZIV UJSÁGOT!

Ezidőszerint hetenként 3500-on felüli példányszámban jelenik meg.

BEZENT ADTAL NYEREM, KOLYETICA.

Ismer-e már a SZIV ÚJSÁG-ot?

A SZIV ÚJSÁG

KATOLIKUS HITBUXOALMI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

MINDEN MÁSODIK HÉTEN ADJA

A KISGAZDA

melléklet, amely egyetlen gazdászot is
tanít a Vajdaságban, amelynek gyökereit
és a gazdász minden ágára kiterjedő cik-
kkel a Vajdaság legismertebb szakemberei írják

Előfizetési árak

egyes évi 60 dinár, félévi 30 dinár, egyszeri szám ára 1 és fél dinár

Aki az előfizetést a következő címre küldi: PUBOTICA Telefon szám 300. Munkatársainkat bármikor írásban értesítheti a kiadásokról.	Aki az előfizetést a következő címre küldi: a Vajdaságban, amelynek gyökereit és a gazdász minden ágára kiterjedő cik- kkel a Vajdaság legismertebb szakemberei írják
---	--

Minden jó katolikus olvassa és terjeszse

A SZIV ÚJSÁGOT!

Előfizetési névenként 3000-on felüli példányszámban jelenik meg.

HIREK

Mécs

Mécs, Mécs, megfogyott árva,
Halottasházba' egy pohárba'
Hosszú bútorárnyat éltet,
A glóriája, mint egy kísértet
Fekete.

Az Isten fekete doggja
A sötétség, gyorsan kézbe fogja,
Utólszor magasra szítja,
A lángja, mint fényes parittyá
Kihull a szélbe.

Mécs, Mécs, megfogyott árva
A kelyhe, kényre, kedvre tárva
Sírató asszonyok danája
Telepszik rája,
Mint sirra sirva szórt göröngy.

En számolyon kopott térdel
Borulok te minden éjjel
Eléje,
Alázatos imával
És mélytel, mint az éjjel mélye.

DEBRECZENI JÓZSEF

Figyelem! — A magyar missio napirendje.

Március 8. vasárnap szent misék:
fél 7 órakor,
fél 8 órakor
fél 9 órakor
fél 10 órakor

10 órakor prédikáció utána sz. mise.
Este 5 órakor szentségi körmenet.

A körmeneten a hívők a következő sorrendben vesznek részt: Elöl a kereszt utána az iskolás fiúk, iskolás leányok, felnőtt leányok és kongregáció; férfiak és legények; férfiak énekkara, missios kereszt, szentség, hitközségi képviselő testület, Szent olvasó társulat és az asszonyok.

A körmenet alatt a következőket énekelik: 1. Szent vagy Uram... 2. Áldunk Téged... Ez nagy Szentség... 4. Minden alkotmányok... 5. O égőből szállott kenyér... 6. Üdvözlégy Oltárszentség...

Március 9. hétfőn:

7 órakor ünnepi gyászzistentisztelet; közös szent áldozás az elhunytak lelki üdvéért. Három nyelvű szent beszéd amivel befejeződik a Szent missio. *Plébánia hivatal.*

— A novisádi sakkverseny. A sakkverseny mai állása a következő: Kulcsinszki 7 és fél (3), Gribusin 7, (3), Vidor 7 (3), Zsivánovics 6 (4), Markovics 6 (3) Csányi 5 (4), dr. Ilics 5 (4), Bizám 4 és fél (2), Rosenberg 4 (3), Trankoni 3 (3), Liptovics 1 és fél Perakovics fél (3) és Rosenberg Oszkár 0 (4).

— Szabó Dezső visszament Magyarországra. Közel egy esztendeje, hogy Szabó Dezső Olaszországba utazott azzal a szándékkal, hogy tíz évig ott marad. A nagy magyar regényíró nem bírta azonban ki a külföldön tartózkodást és csütörtökön este váratlanul megérkezett Budapestre, ahonnan azonnal továbbutazott Szegedre. Szabó Dezső kijelentette, hogy állandóan Szegeden akar letelepedni.

— Orvosi hír. Dr. Müller Mátyás orvos Novi Vrbason, saját házába (Kralja Petra ul. 399.) költözött s rendelkezéseit ok febr. 23-án megkezdte. Röntgen laboratórium.

— Elfogott kerékpártolvaj. Erdélyan Nikola novisádi kovácsmester egy hónappal ezelőtt a Kiszácsi utca 8. számú ház kapualjába állította kerékpárját, míg a ház egyik lakásában elintézte munkáját. Mikor félóra múlva visszajött nem találta meg a kerékpárt. Feljelentése alapján a rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy a kerékpár egy kamenicai földművesnél van, aki Pecsvarac Milorad petrovaradini kovácssegédétől vette. A rendőrség le akarta tartóztatni Pecsvarac Miloradot, de ez megszökött mire körözlevelet bocsájítottak ki ellene. Pecsvarac Milorad a napokban ismét felült Petrovaradinban és tegnap sikerült elfogni. A kerékpártolvajt átadták a novisádi ügyészségnek. — Pecsvarac Miloradot, a mitrovicai törvényszék 1923-ban már egyszer elítélte lopásért 8 havi börtönrre.

— Mükedvelő előadás a Kath. Körben. Folyó hó 11-én, szerdán este fél 9 órai kezdettel bemutatásra kerül a Beltéri Kath. Kör színpadán Eufemia von Adlersfeld-Ballerstrem humoros regénye után rendezett négyfelvonásos vigjáték: Fuchsek tanulmányuton. Közönségünk a színpadon úgy a régi, mint új szereposztásban látja a kör mükedvelő gárdájának legjobbjait. A színdarabot Diener Gyula ur rendezi. Figyelmeztetjük a kör t. tagjait, hogy tekintettel a darab méreteire az előadást pontosan kezdjük meg.

— Szender Ilus és Dubac Endre jegyesek.

— Kirakat-tolvaj. Neraljics Julka Zseljeznicska-utca 59. szám alatt lakó vegyeskereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy az utcán levő kirakatából 1050 dinár értékű holmit loptak el tegnap éjjel. Neraljics Julka kirakatát két hónappal ezelőtt is kifosztották ismeretlen tettesek. A rendőrség megindította a nyomozást.

—: Ma utóljára —:

MIA MAY

S. báróné szerelmes levelei az APOLLÓBAN

Vasárnap Hétfő-Kedden
Odeonban, Apollóban
Spanyol táncosnő
POLA NEGRIVEL

— A sakkvilágból. A Világsakk-szövetség az egyes nemzeti olimpiai bizottságokhoz átiratot intézett, hogy a sakkjáték részére azt a helyet biztosítsák, melyet az értékénél s történelmének fogva megillet. A tavasszal tartandó kongresszusra való tekintettel egybehangzó határozattal járuljanak hozzá, hogy a sakkjáték az olimpiai játékok sorában fakultatív jellegű helyet kapjon. Három év múlva tartják meg Amsterdamban az amatőr világbajnoki versenyt, melyen az olimpiai versenyek keretében nem csupán speciális művészi játék lesz, hanem a nemzetközi olimpiai bizottság vezetése alatt a pompás olimpiai játékok sorában bemutatott demonstráció.

UTLEVELET, VIZUMOT

az összes követségeknél beszerez. Hálókocsi és jegybeszerzés díjmentesen. Beutazási, tartózkodási engedélyek megszerzése ügyében felvilágosítással szolgál. Utazási, valamint mintavasárk ügyében információkat ad.

Vojvodanska Trgovacka Agencija
402 Novisad, Kralja Petra 29. 1-8

— Az áruiló bejelentőlap. A novisádi bejelentőhivatal minden Novisadra érkező idegen bejelentő lapját átküldi a büntügyi nyilvántartóba, hogy nines-e valami eljárás ellene. Tegnap Steiner Albin Sreduja Piskáról származó kőfaragó-segéd bejelentőlapját küldték át a büntügyi nyilvántartóba, ahol kiderült, hogy Steiner Albint a beogradi rendőrség körözi, mert amikor 1923-ban illetőségi helyére akarták toloncolni, Vinkovci és Bród között megszökött a vonatról. A novisádi rendőrség most Vinkovcira toloncolta.

(—) Fiatal szorgalmas ládakészítő keres az ALBA fűkörgyár Kamenicai-utca 15.

Irodalom

Történet

(Debreceni József verseskötnye Szenteleki Kornél előszavával)

Két évvel ezelőtt egy addig ismeretlen sztaribecseji fiatalember, Lovász Károly „Tiszamentén” címmel egy verseskötetet jelentetett meg, amelynek sorai egy istenáldotta tehetségnek volt klasszikus igazolása. A kötet írójáról azelőtt se tudunk semmit és újabbat se tudunk. Vajon hova tűnnek el a bácskai tehetségek? A „zsiros” Bácskában ezt az üstökös-sorsot most egy második kötet igazolja. A szerzőjének neve nem ismerős: Debreceni József. A „Tiszamentén” sorsára ítélt kötet fiatal írójáról a kötet előszavában Szenteleki Kornél ezeket írja:

„Debreceni József komoly ígéret, s

elindulása büszke, bátor felfelé törekvés. Erő van benne és gazdag felkészültség, mint magas csúcsra készülő hegy mászóban. Egyelőre csak művész. Belső szükségéből, rátermettségéből, célfelelet, program, eiv és körvonala zottság nélkül.”

A kötet bevezető versének két első strófája a forma tökéletes művészet mutatja be:

Festett orcája társaim vannak
A késem koncba marni kész,
Az átkom könnyen készül ennek, annak
És a számon kinnal csinált a méz.

A pénzem cipők üzletében vettem,
A zsoldom méter rongyra mén.

Az arcom csúnya árnyékokra retten,
És vámat sohse fizettem én.

Ez a hangulat átbörong a kötet minden versorán, s ennek a hangulatnak sem a színei, sem a zenéje nem változik. Nem orchester ez a kötet, a versek csupán néhány hurról zengnek fel, de onnét a klasszikusokra emlékeztető formai tökélyel. Minden versre zárt, tökéletes egység, egy-egy ékszeres doboz, melyen aranyból vert sarak a rim. Mégis, Szenteleki Kornél helyesen állapítja meg szerzőről egyelőre csak művész. Cél nem jelölnek ki ezek a versek, s programot sem adnak de olyan szépen adják azt, amit adnak, hogy e sorokon keresztül szeretnivalóvá és szentté avatják fel még a fájdalmat is. Debreceni elindulása valóban bátor, mert a Bácskában szinte hisztérikus bátorság szükséges egy verseskötet megjelenítéséhez. Hogy rébbe jut-e? Itt nem bizonyos, s ha valóban hajótörést szenvedne Bácska zátonyain, Ady szavaira emlékezzék: „A világ minden más földjén nagy dalnok lett volna belőle...” A kötetre, amely Miroszláv Krleza három versének remek fordításával zárul, a szerző kiadásában jelent meg. Kiállítása egyszerű és izléses. (cs. g.)

— A Letopis márciusi kötete most hagyta el a sajtót. A politikai cikkek közül kiemeljük Miletics Szvetozár „Pártjaink” című cikkét és dr. Farkas Géza cikkét. Dr. Predics Szvetisláv a Művészek és a közönség címen értekezik, a csehszlovákiai agrár-reformról pedig dr. Koszics Mirko ir hosszabb tanulmányt. Dr. Radoszavlyevics P. R. India, a hinduizmus és Ghandiról szóló cikkének második részét közli. Kasanin Milán tárcája és Makszimovics Deszanka verse képviselik az irodalmat.

„JUGOSLAVIJA”

Általános Biztosító Társaság
Novisad, Zrinyi Petar ul. 36.

TELEFON: 55.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával.

Sport

7000 kilós gőzhenger dolgozta meg az új NAK pálya talaját, amely most nagyszerű állapotban várja az egyet futballistáit. Az új pálya talaja egyike lesz a legideálisabbaknak, kár, hogy a tavasszal már nincs idő begyepesíteni, de így is ruganyos és egyenletes talajt sikerül a hajdani mocsarak helyére varázsolni.

A NAK futballszakszótálya felkéri a következő játékosait, hogy ma délelőtt pontosan 11 órakor a klub-helyiségben fényképezés céljából megjelenjenek: Georgijevics, Nedeljovics, Kovracek, Schubert, Neuwirth, Boros, Gumbinger, Hacker, Hajzer, Lerch II., Lerch III., Paul II., Bognár, Pílkó Pál, Burai, Göttel V., Milutinovics, Fiedler.

Feltámadt a novisadi sport. Hosszu hónapok sivár és vértelen vasárnapjai után először, ma újra vasárnapi hangulatban ünnepel a novisadi sport. Messzi vidékekről ide sereglenek a jugoszláv birkozósport legjobbjai, hogy összemérjék tudásukat a legelsők között is első novisadi ellenfelekkel. Öszinte örömmel üdvözöljük őket, az újjáéledő novisadi sport első vendégeit. Lelkes bizakodással küldjük harcba a novisadi birkozók legjobbjait mintahogy győzelmi reménnyel kísérik

a válogatott fuballsapat verbászi útját is. Beocsinban, meg Karlovcin is novisadiak küzdenek ma a golért, s a szerémi hegyek novisadi turisták hahóját visszahangozzák.

A kora tavasz virágfakadásában új fényben tündöklök a novisadi sport, csak kontár kezek piszkos rombolással be ne mocskolják újra.

Tőzsde

Zürich, március 7. Beograd 8:36, Newyork 519:50, London 2477—, Páris 26:92, Milano 21:22, Prága 15:425 Bécs 0:007322 Budapest 0:007181 Szófia 3:79, Bukarest 2:575, Szalóniki 8:10, Berlin 123:75, Brüsszel 26:30, Amsterdam 207:50.

Novisadi terménytőzsde

1925 március 7

(Hivatalos jegyzések)

Buza bácskai 76 kg-os 2 százalékos kötés 465 (100 mm).

Tengeri bácskai március 15-re kötés 185 (500 mm), bácskai áprilisra duplikát kassza kötés 200 (400 mm), bácskai március—áprilisra kötés 205 (500 mm), bácskai június—júliusra kötés 222:50 (1000 mm), bánáti kötés 182:50 (1000 mm), szerémi duplikát kassza kötés 190 (200 mm), szerémi március—áprilisra duplikát kassza kötés 205 1500 mm).

Irányzat: lanyha.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Alulírott fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy a hön szeretett fivér, ill. férj

CSIMA GYÖRGY

volt államrendőrségi detektív f. hó 2-án hajnali fél 6 órakor 40 éves korában Kiskunhalason (Magyarország) hirtelen elhunyt. Temetése folyó hó 4-én volt ugyanott nagy részvét mellett.

Novisad 1925. március 8-án a gyászoló család nevében.

Spang-né született
Csima Katica

MEGHIVÓ.

A Gazdák Takarékpénztára RT. Temerinben 1925. március hó 22-én délután fél 3 órakor az intézet helyiségében

XI évi rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.*

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
3. A zárszámadások előterjesztése, a tiszta nyereség felosztása.**
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvénye feletti határozat.
5. A felügyelő-bizottság 1925. évi tiszteletdíjának megállapítása.
6. Indítványok az alapszabályok 23. §-a értelmében.

Temerin, 1925. február hó 25.

Puskás Gyula
igazgatósági elnök.

*) Az alapszabályok 24. §-a értelmében szavazati joggal csak az a részvényes élhet, aki a közgyűlést megelőző napon részvényét a társaságnál átveteli elismervény ellenében letétbe helyezi.
**) Az intézettel a mérleg-számla egy példányát minden részvényes megkaphatja. 394 1-1

Komló zsinetek

és zsákok nagy választékban bármely mennyiségben jutányos áron beszerezhetők

Léh László

zsák-, zsinag-, és ponyvakereskedésében
Novisad, Temerin
373 Postacsomagok is küldetnek. 1-3

Nyilt-tér Nyilatkozat.

Tudomására adom jóbarátainknak és ismerőseimnek, hogy feleségemtől, szül. Vrbacki Annától különváltan élek.

Niciphor Sándor, postafőnök
Nincsicsevo—Párdány.

E rovatban közlöttek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ minden leány felvétetik.
Cím megtehető e lap kiadóhivatalában.

EGY FIU KOSZTVAL FELVÉTIK SZÜCS
IMRE CÍMFESTŐ (FLATT U.) POS-
TANSKA UL. 14. 354-4

EGY ÜZEMKÉPES 6-7 H. P. benzínmotor
jókban eladó Czoczek Lajosnál, Dea-
kova (Árpád) u. 21. 402-1

EGY különbejárta SZOBÁT, esetleg konyha
használatra keresek. — Cím a kiadó-
hivatalban. 401-1

FOJT kalapfestő Intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

GROZIT
BÉRFEDÉLEMEZ
ERŐS
TARTÓS
VIHARTÁLLÓ

**Beogradi Asphalt és Kátrány
Vegyipar Gyára**
Beograd, Vuka Karadžića 6.
Sürgőnycim: Grozit. Telefonszám: 27-20.

GYÁRTMÁNYAINK:
Asphalt- és kátrányfedélemez, asphalt
szigetelőlemez, kőszénkátrány, facement,
karbolineum, kőszénkátrányszurok, fe-
dél-lakk, bitumen, asphalt mastix stb.
Képviselet és lerakat:

Gerő Imre, Novi Sad
Mali Liman — Telefon 311.

Kádármestert

keres egy bornagykereskedő cég
a Szerémségben, állandó mun-
kára havi fizetés mellett. Ajánla-
tok „Józan” jelige alatt Schmolka
hirdetőirodához Novisad, Fu-
toski p. 2. intézendők. 292-1-3

Egy 4 H. P. Benzinmotor
dinamóval, kuplungozva (Agrigátor)
és egy 36 H. P. Benzinmotor olcsón
396 eladó. Megtekinthető: 1-3

BRAUN ADÁM-nál,
Zigmund-gyárral szemben.

Fiatal orosz
Spitz-kutyák
jutányosan eladók. Cím:
Jevrejska ulica 2. I. emelet.

Zongorák

és
Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-
Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hang-
szerekben, gramofonok s gram-
fon-lemezekben, ugyisintén bel-
és külföldi quintisztiza hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL.

IRODAKISASSZONY

alkalmazást talál Triglav biztosító
társaságnál, Novisad Šafarikova 15.
Szerb, német és magyar nyelv-
ismeret és gépirás megkívánatlik.
Ugyanott irodaszolga is felvétetik.

TANONC felvétetik

HANDLER és GROSSMANN
NOVISAD, FUTOSKI P. 9.
406 1-1

ÜGYES UTAZÓ

a rövidáru szakmából,
azonnal felvétetik.

405 1-1 -o- C I M : -o-
Schmolka hirdetőjében, Novisad

TANULÓK

felvétetnek 398 1-1

Vitrum tükörgyárban
NOVISAD, FUTOSKI PUT 94.

Eladó igen jó állapotban
levő könnyű

stráfkocsi
és egy parasztkocsi. Megtekinthető

KRAMER drótárugyárban
403 1-1 MALILIMAN

**Eladó emeletes ház és
gyárhelyiség**

Szegeden, a város szívében, rövid
időn belül átvehető, mely áll két
üzlethelyiségből, cca 150 négyzet-
méter fajánsszal kirakott munka-
teremből, az emeleten 5 szobás el-
foglalható lakással és több mellék-
helyiséggel, a ház alapincézve, mind-
ezen objectum egyedüli vállalaté.
Örök áron K 1200.000.000.— eladó.
Ajánlatokat Rudolf Mosse hırde-
tőjébe Szeged, Aradi u. 8. „Reális
vételár” jeligére kérek. 379-1-2

70 ui házhely

Deakova (Árpád) utca 37 szám

alatt kedvező fizetési feltételek mel-
lett olcsón eladó. Érdeklődők na-
ponta d. e. 9-11 és d. u. 3-5 óra
között a helyszínen megtekinthetik,
ahol a kellő felvilágosítást megkap-
ják. A térrajz Ábrahám ur könyv-
kereskedésében megtekinthető.

Csónak

száritott tölgyfából készült, könnyű,
4-5 személyre, egy kormány és 2
vágóvezetővel eladó. Megtekinthető
a Strandon

Kovács bácsinál,
ki egyuttal bővebb felvilágosítást ad.
377-1-2

Novisad, 1925. március hó.

Van szerencsém a n. é. közönség szives értésére adni, hogy a Čamprag
Dusan-féle könyv- és papirkereskedést átvettem és azt törvényszékiileg je-
gyeztetve, a saját nevem alatt

könyv-, mű-, zenemű-, valamint papir- és írószer-kereskedés

átalakítva, fogom tovább vezetni.
E szakmában eltöltött több mint 20 évi gyakorlatom és különösen az
utóbbi 6 év alatt vezető állásban levő alkalmaztatásom ideje alatt bőséges
alkalmam volt az összes szakszerű ismereteket elsajátítani, amelyek a mai
kor igényének megfelelő vállalkozásomhoz szükségesek.

A külfölddel fennálló összeköttetésem lehetővé teszik, hogy az összes
könyvudonságokat, valamint szakszerű és szórakoztató folyóiratokat, legyen
az Lipcsei, Berliini, Párisi, Londoni, Wiener, Budapesti stb., akár pedig a
belföldi könyvpiac terméke, a legrövidebb idő alatt és a legkedvezőbb fel-
tétel mellett beszerzem.

Amidőn a n. é. közönség szives támogatását és jóindulatát tisztelettel
kérem, előre is ígérem, hogy a legpontosabb és leggyorsabb kiszolgálással
őhajtom az előlegezett bizalmat kiérdemelni. — Kiváló tisztelettel

Bachinger István, könyvkereskedő

Novisad, Njegoševa ulica 14. szám.

Szemben a róm. kath. zárda iskolával. (Jovanović palota)
399-1-1

392-1-3

ÉRTESEM

a n. é. hölgyközönséget, hogy angol női divattermemet Futoski put 36. sz. alól
Kralja Aleksandra ulica 12. szám alá helyeztem.

Kosztümök és köpönyegek készítését a legutolsó divat szerint és a legjutá-
nyosabb áron készítik. Vidéki rendeléseket 5 nap alatt szállítok. Állami tiszt-
viselőknél 20% árengedmény. Ugyanott jó házból való fiu tanoncnak fizetés-
sel felvétetik. További támogatást kérve, maradok kiváló tisztelettel

Negedus Lajos angol női szabó, Kralja Aleksandra ul. 12.

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-től feljebb
„ ebédő „ „ divatos 12.000.- „ „
„ konyhaberendezés fehéren lakkozott 1950.- „ „
Nagy választék minden fajta butorokban.

„DOMUS“ butorgyári lerakat **BERNAT PESING**
MITROVICA NOVI SAD
Planička u. 9-11. sz. Željeznička utca 105-107.

Tisztelettel értesitem

n. b. vevőimet és a megrendelő urakat, hogy a tavaszi eredeti angol
szövetudonságaim megérkeztek.

Egyben értesitem, hogy a legmodernebb és a legelegánsabb kivitelről
előre is biztosítom és minden vételkényszer nélkül kérem személyesen áram-
ról és az árakról meggyőződni. 407-1-2

B. pártfogásukat kérve, maradok kiváló tisztelettel

Hölzl Simon angol uriszabó, Futoski put 12.

Leszállított árak!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy üzle-
tünket reorganizáljuk és e célból

Leszállított árak!

mélyen leszállított áron eladásra bocsájtjuk az összes raktárunkon lévő árut

és ajánljuk t. vevőinknek saját érdekében, hogy mielőtt bárhol vásárolna, raktárunkat megtekinteni szivesek legyenek. Ez alkalommal meg fognak
győződni arról, hogy versenyen kívüli áráimmal sok pénzt megtakaríthatnak. A reorganizálás miatt nagyban (En Gross) és kicsinyben (En detail)
árusítunk. Összes áruink a leghiresebb külföldi gyárak gyártmányai és ezért senki el ne mulassa az alkalmat, hogy elsőrendű áruimból szükségletét
nálunk fedezze. — Kiváló tisztelettel

Monašević, Lazić és Čurčić, Novisad

Pašiteva (Szücs) utca 23.

Fiók: „Majuracnál” Pašiteva (Szücs) utca 10.